

23 januari reactie op email Kathleen van Brempt en oproep niet in te stemmen met voorlopige inwerkingtreding, ook aan andere MEPs lid van INTA

Beste Kathleen van Brempt en andere leden van de INTA-commissie in cc,

Bedankt voor uw uitgebreide reactie!

Ik ben natuurlijk zeer teleurgesteld dat u en uw collega's uit de Nederlandse PvdA-fractie tegen de motie over het ECJ gestemd hebben. Maar gelukkig kreeg die toch een meerderheid afgelopen woensdag. Ik zal binnen deze email eerst kort inhoudelijk reageren op uw email. Daarna doe ik een oproep aan u en de andere leden van de INTA-commissie om voorlopige inwerkingtreding van het verdrag te voorkomen.

Inhoudelijke reactie

- Wij zijn ook voor betere samenwerking met Mercosur o.a. richting rechtvaardige multilaterale handelsregels, maar daar is dit slechte handelsverdrag niet voor nodig. Zie ook mijn eerdere uitleg over initiatieven hiertoe van o.a. La Via Campesina.

De genoemde afspraken over duurzaamheid in het verdrag zijn ook boterzacht en niet afdwingbaar.

- De handel tussen China en Mercosur gaat ongeacht dit akkoord gewoon door, maar ons beslag op natuurlijke hulpbronnen aldaar komt daar in vergrote vorm, alleen maar bij.

- Dit verdrag is ook zeer koloniaal, wat betreft betere toegang tot landbouw- en mijnbouwgebieden voor luxe producten als vlees, biobrandstoffen, veevoer en elektrische auto's. Dit alles ten koste van land- en waterrechten van Inheemse volkeren en kleine boeren, de biodiversiteit en het mondiale klimaat. Het verwerpen van dit verdrag zou juist ons streven naar voedselsoevereiniteit en meer Europese zelfvoorziening en strategische autonomie in voedsel een stuk dichterbij brengen. Hierbij zijn b.v. hogere importheffingen op soja en vlees essentieel. Nu zijn die niet toegestaan door WTO-regels. Aan de andere kant krijgen landen in het mondiale Zuiden dan de kans om hun markten te beschermen tegen Europese dumping.

Je zou verwachten van Sociaal Democraten dat de voorziening in basisbehoeftes hier en daar op lange termijn, binnen planetaire grenzen voorop zou staan.

- Analyses van boerenorganisaties als European Coordination Via Campesina en COPA Cogeca tonen aan dat de extra Safeguards onvoldoende waarborg bieden, mede omdat de onderzoeken te lang duren. Een kleine toename van de import kan als desastreuze effecten op de prijzen aan boeren hebben.

Boeren willen ook geen extra subsidiegeld, dat eigenlijk anders weer verminderd wordt, maar eerlijke prijzen en een goede beloning voor hun echt groene diensten aan de samenleving. Dat kan bij een drastische hervorming van het GLB-beleid, en loskomen van WTO-regels die nu de basis hiervoor vormen, als mede van dit soort neoliberale handelsverdragen.

Voorkom voorlopige inwerkingtreding

Afgelopen woensdag heeft het Europees Parlement besloten het Hof van Justitie van de EU (European Court of Justice, ECJ) te vragen of het EU-Mercosur-verdrag verenigbaar is met het EU-recht.

Volgens de EU-praktijk mag de handelsovereenkomst pas voorlopig worden toegepast nadat het Hof een uitspraak heeft gedaan. Het negeren van deze praktijk zou een zeer gevaarlijk en ondemocratisch precedent scheppen en het Parlement als instelling op de lange termijn verzwakken. Daarom is het nu van cruciaal belang dat u, als INTA-lid, uw stem laat horen over het standpunt van het Parlement en een garantie eist dat er geen voorlopige toepassing van het EU-Mercosur-verdrag zal plaatsvinden.

De stemming van woensdag betekent dat een deel van het Parlement de bezorgdheid van het maatschappelijk middenveld deelt dat het *rebalancing*-mechanisme - dat de Mercosur-landen onevenredig veel invloed zou geven op de EU-wetgevingsprocessen - mogelijk niet toelaatbaar is onder

het EU-recht. Nu deze motie werd aangenomen, moet het Europees Parlement wachten op een gezaghebbend advies van het ECJ over de wettigheid van het *rebalancing*-mechanisme voordat het in de plenaire vergadering definitief stemt over de aanvaarding of afwijzing van de EU-Mercosur-overeenkomst.

Volgens de gebruikelijke procedure, zoals bij de CETA-handelsovereenkomst, zou de voorlopige toepassing van de overeenkomst worden uitgesteld tot na de stemming van het Europees Parlement over het volledige handelsakkoord, inclusief de EMPA- en ITA-pijlers.

Het EU-Raadsvoorzitterschap heeft echter onlangs een verklaring ingetrokken waarin werd beloofd te wachten op de stemming van het Parlement over het handelsakkoord alvorens de voorlopige toepassing ervan af te wachten. De mogelijkheid tot voorlopige toepassing was opgenomen in het Raadsbesluit van 9 januari voor het geval dat de ratificatie door de Mercosur-landen te lang zou duren. Niet voor het geval dat de stemming van het Europees Parlement maanden of zelfs jaren zou duren, afhankelijk van de duur van de werkzaamheden van het Hof van Justitie. Dit heeft onzekerheid gecreëerd over de intenties van de Commissie. Wij begrijpen dat deze toestemming van de Raad voor voorlopige toepassing de Commissie een wettelijke mogelijkheid biedt om het akkoord voorlopig toe te passen vóór de goedkeuring van het Parlement.

Een diplomaat wordt al geciteerd over een voorlopige toepassing die in maart van start gaat, na ratificatie in Paraguay en duidelijk vóór een stemming in het Europees Parlement. Zie:

<https://www.reuters.com/business/eu-mercosur-deal-likely-take-effect-provisionally-march-says-eu-diplomat-2026-01-22/>

Wij verzoeken u zich tot de Commissie te wenden om uitstel van de voorlopige aanvraag te eisen, uit respect voor het Parlement en ter ere van de reguliere handelsakkoordprocedures van de EU-instellingen. Een voorlopige aanvraag vóór de goedkeuring van het Parlement zou een flagrante schending zijn van de zeggenschap van het Parlement in handelszaken. Als lid van de INTA-commissie vinden wij dat u dit zeer serieus moet nemen.

Onder deze email vindt u ter referentie de procedures die in het EU-recht zijn vastgelegd met betrekking tot de voorlopige toepassing van internationale overeenkomsten.

Mocht u vragen of opmerkingen hebben dan hoor ik dat graag.

Alvast bedankt voor uw medewerking!

Met vriendelijke groeten,

Guus Geurts

Coördinator Landbouwcoalitie voor Rechtvaardige Handel

Bestuurslid en campaigner bij Platform Aarde Boer Consument

<https://aardeboerconsument.nl/>

guusgeurts@yahoo.com

+ 31 6 43979849

Wetgevingsprocedures onder Europees recht met betrekking tot voorlopige toepassing:

- Besluit van de Raad - Artikel 3, waarin de Raad toestemming heeft gegeven voor de voorlopige toepassing tussen ondertekenaars van de Mercosur-staten. Zie:

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12417-2025-REV-1/en/pdf>

- ITA - Artikel 23.3. Hierin staat dat voorlopige toepassing kan plaatsvinden overeenkomstig de respectievelijke interne procedures van de partijen of de ratificatie en bevestiging door de partijen van

de overeenkomst tot voorlopige toepassing van de overeenkomst. Zie:

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12419-2025-INIT/en/pdf>

- Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie - Artikel 218. Hierin staat dat de Raad, op voorstel van de onderhandelaar, een besluit neemt dat de ondertekening van de overeenkomst en, indien nodig, de voorlopige toepassing ervan vóór de inwerkingtreding ervan autoriseert. Zie:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12016ME%2FTXT>

- Reglement van Orde van het Europees Parlement - Regel 118. Hierin staat dat het Parlement, na kennisgeving door de Commissie aan het Parlement en de Raad van zijn voornemen om de voorlopige toepassing van de overeenkomst voor te stellen, de Raad, de Commissie of de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger kan uitnodigen een verklaring af te leggen, waarna een debat volgt. Het Parlement kan aanbevelingen doen op basis van een rapport van de verantwoordelijke commissie of overeenkomstig Regel 121, waaronder met name een verzoek aan de Raad om een overeenkomst niet voorlopig toe te passen totdat het Parlement zijn goedkeuring heeft gegeven. Zie:

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/lastrules/RULE-118_EN.html